

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

קריטריונים לתקצוב רשויות מקומיות עבור "עיצוב מרחבי הגן העתידי"

לשנת 2019

תקנה תקציבית : 60060101

רקע ומטרות התכנית

מודל "הגן העתידי" נבנה במטרה לעודד עשייה המותאמת למאה ה-21 בגני הילדים. המודל מציג **עוגנים**, **המספקים מענים פדגוגיים** המאפשרים לצוות החינוכי, לבנות מודל המתווה את **דרכו הייחודית** של הגן.

עוגני הגן העתידי:

- **ביטוי אישי** – פיתוח חשיבה באמצעות השתתפות פעילה של הילדים – "למידה השתתפותית". התייחסות לילדי הגן כשותפים פעילים בתהליך הלמידה תוך טיפוח מרחב בטוח המאפשר להעלות וליישם רעיונות, לבטא רצונות ולקדם מסוגלות אישית.
- **קהילתיות** – גן הילדים במרחב הקהילתי, התייחסות למארג היחסים בקהילה תאפשר יצירת תודעה, זהות ושייכות תרבותית (לוקלית וגלובלית) ותקדם ערכים של אחריות ומעורבות חברתית.
- **יזמות ויצרנות** – מרחב ליצירה עצמית, התייחסות לילדי הגן כיוזמים ויצרנים של תכנים ומוצרים שלהם באופן המטפח יצירתיות, חדשנות ומקדם תרבות של "עשה זאת בעצמך" (מעבר מצרכן ליצרן).
- **למידה במרחבי החיים** - התייחסות לכל המרחבים בסביבת הגן, מרחבי החיים של הילדים (מרחבים טבעיים, "יהלומים תרבותיים") כמרחבים חינוכיים המאפשרים למידה אותנטית המתרחשת בכל זמן ובכל מקום.

בשנת 2019, אנו מבקשים לקדם את תכנית "עיצוב מרחבי הגן העתידי". התכנית מיועדת למנהלות גן, המובילות מודלים ייחודיים ופדגוגיה חדשנית בגן. התכנית נועדה לאפשר חשיבה מחודשת על המרחבים החינוכיים המסורתיים בתוך הגן ובחצר, כחלק ממודל ייחודי ומתפיסה פדגוגית, בהתאם לאסטרטגיות ופרקטיקות הוראה חדשניות, המזמנות ומעצימות תהליכי למידה ייחודיים.

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

במסגרת התכנית "עיצוב מרחבי הגן העתידי", בכוונת משרד החינוך לתקצב רשויות עבור כ- 300 גני ילדים בכל שנה, החל משנת התקציב 2018. "מרחבי הגן העתידי" יתוכננו כמרחבים ייחודיים בגן ובחצר כאחד, המבוססים על תפיסה פדגוגית חדשנית, וילוו בפיתוח מקצועי התומך תהליכי הוראה בסביבה זאת. המרחבים ייצרו תנאים והזדמנויות לתהליכי הוראה-למידה משמעותיים, ויביאו לידי ביטוי חשיבה פדגוגית פורצת דרך בממדים הבאים: ארגון זמן, ארגון סביבה, ארגון תכנים, ארגון לומדים ומגוון דרכי הוראה.

אוכלוסיית יעד והגופים המתוקצבים

הרשות המקומית בשיתוף הפיקוח על גני הילדים ברשות יאתרו מנהלות גן המובילות פדגוגיה חדשנית, שפיתחו מודלים חדשניים, המתנסות והפועלות בדרכי הוראה/למידה חדשניות, שמרחב הגן (פנים וחצר) הקיים אינו תומך ותואם את דרכי הוראה/למידה אלה, ומעוניינות להיענות לקול הקורא. כל רשות, בשיתוף הפיקוח ומנהלות הגן, זכאית להגיש הצעות לתכנית "עיצוב מרחבי הגן העתידי" בגני ילדים רשמיים, בהלימה לתפיסה הפדגוגית, המזמנת תהליכי הוראה/למידה ייחודיים. על הרשות והפיקוח על גני הילדים להגיש בקשה נפרדת עבור כל גן.

משרד החינוך

**המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי**

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

תנאי הסף להגשת ההצעות:

גני ילדים עבורם מבוקש התקצוב עומדים בתנאים אלה:

1. פיתחו מודל פדגוגי חדשני, שתואם ומקדם את תפיסת "הגן העתידי". בהתייחס לאמור, הגשת הבקשה בנספח ג'.
2. מנהלות הגן לקחו/תיקחנה חלק בפיתוח מקצועי המוכר ע"י משרד החינוך, התומך בפיתוח ויישום תפיסת "הגן העתידי" באותה שנת לימודים עבורה ניתן התקציב.
3. הרשות המקומית היא בעלת זכות קניינית במבנה עבורו מבוקש התקצוב. מבנים בשכירות/חכירה לתקופה של מעל 10 שנים.
4. גנים שתוקצבו בקול קורא גנים חדשניים 2018 לא ניתן להגיש עבורם בקשה נוספת בשנת 2019.
5. רשות מקומית רשאית להגיש בקשות לפי המפתח הבא:

מספר גנים אותם ניתן להגיש	מספר גני ילדים פעילים בשנה"ל תש"פ בהתאם לתפיסה "גן עתידי" ברשות
2	1-5
3	6-10
4	מעל 11 גנים

על ההצעה לכלול:

1. נספח ב' – טופס הגשת בקשה לתקצוב רשויות מקומיות עבור עיצוב מרחבי הגן העתידי.
2. נספח ג' – מסמך תפיסה ועקרונות הפדגוגיה החדשנית בגן הילדים, ותיאור התאמת מרחב הלמידה המוצע לתפיסה זו.
3. רשימת הקורסים בפיתוח המקצועי בהם השתתפה מנהלת הגן ב-3 שנים אחרונות (צילום מתוך פורטל עובדי הוראה).

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

4. תכנית מצב קיים + מצב מוצע להתאמת עיצוב מרחב הגן ו/או החצר בקני"מ 1:100 **התומכת בתפיסה הפדגוגית** (תכנית pdf) לציין שטח הגן נטו (תכנית צבועה).
5. אומדן עלויות מפורט: פירוט כמויות ופירוט מחיר יחידה כולל סך הכל חתום על ידי מהנדס הרשות. האומדן מבוסס על מחירון מוכר בענף ציבורי.
6. הצעות הרשות ילוו ע"י מעצב פנים או אדריכל.

מפתח תקצוב ומרכיבי התקצוב:

1. גובה תקצוב עיצוב מרחב חדשני בגן ילדים כולל התאמות במבנה, הוצאות תכנון וריהוט והצטיידות יהיה עד 100,000 ₪, כולל מע"מ, מתקנת חידוש מבנים 60060101. בכפוף לאישור האומדן והתכנית ע"י היחידות המקצועיות- אגף קדם יסודי, ואגף א' בינוי ותקצוב.
2. התקצוב יינתן למרכיבים פיזיים בלבד:
ריהוט תומך פדגוגיה חדשנית, עבודות חידוש מבנה הגן כולל התאמות במרחב הגן והחצר, ציוד טכנולוגי והצטיידות הקשורה לתפיסה הפדגוגית החדשנית.
הצטיידות: לא תעלה על 30% מסך כל הבקשה. הבקשה תכלול: רכישת ריהוט מותאם, ציוד טכנולוגי, מתקני משחק בחצר והצטיידות הקשורה לתפיסה הפדגוגית החדשנית.
3. לא יתנן אישור לעבודות בניה חדשה, רכישת מוצרי חשמל (טלוויזיה, מקרר, תנורי אפיה, מיקרוגל) וציוד משרדי.
4. סך הכל, תבחרנה כ- 300 תכניות ל"עיצוב מרחבי הגן העתידי", לתקצוב וביצוע בכל שנה על פי הקריטריונים המפורטים מטה, ובהתאם לניקוד שיצברו – מהגבוה לנמוך ועד לגמר התקציב. כל זאת, בכפוף לקיומו של תקציב מאושר בתקנה התקציבית הייעודית.
5. התקציב יכלול עד 10% עבור תכנון ופיקוח.

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

קריטריונים לבחירת ההצעות:

מדרג סוציאקונומי של הרשות המקומית בתוכה פועל המוסד (1)	דירוג מטה (2)	השתתפות בפיתוח מקצועי התומך בתפיסת "הגן העתידי" (3)	עיצוב מרחבים משותפים (4)
15 נקודות	55 נקודות	20 נקודות	10 נקודות
תינתן עדיפות לרשויות במדרג סוציאקונומי 1-5.	איכות מודל פדגוגי חדשני (על פי נספח ג')	עדיפות לגננות שהשתתפו בקורס "הגן העתידי" או בפיתוח מקצועי המוכר ע"י משרד החינוך, התומך בפיתוח ויישום חדשנות חינוכית	תינתן עדיפות לעיצוב מרחבים המשותפים שישרתו יותר מכיתת גן אחת

ערכי הקריטריונים:

1. **מדרג סוציאקונומי - עדיפות תינתן לרשויות במדרג סוציאקונומי נמוך – עד**

15- נקודות

• רשויות במדרג סוציאקונומי 1-5 - 15 נקודות

• רשויות במדרג 5-7 - 10 נקודות

• רשויות במדרג סוציאקונומי 8-10 - 5 נקודות

2. **דירוג המטה – קיום מודל פדגוגי חדשני - 55 נקודות**

המטה ידרג את ההצעות לאחר שיקבל את ריכוז כל הבקשות.

• קיימת תכנית איכותית מקדמת פדגוגיה חדשנית, התכנית מקדמת את עוגני "הגן העתידי" – 15 נקודות

• **המרחב** המבוקש מקדם ותומך בתפיסה החדשנית – 15 נקודות

• הגן פועל על פי התפיסה בשנתיים האחרונות – 5 נקודות

• התפיסה מבוססת על תאוריות חינוכיות והתפתחותיות – 10 נקודות

• התפיסה עונה על מגמות עתידיות וצרכי דור האלפא – 10 נקודות

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

3. הגנת השתתפה בפיתוח מקצועי התומך בתפיסת "הגן העתידי" – 20 נקודות

- מנהלת הגן השתתפה בקורס "הגן העתידי" או בפיתוח מקצועי המוכר ע"י משרד החינוך, התומך בפיתוח ויישום חדשנות חינוכית – 20 נקודות
- מנהלת הגן השתתף בקורס "הגן העתידי" או בפיתוח מקצועי המוכר ע"י משרד החינוך, התומך בפיתוח ויישום חדשנות חינוכית – 10 נקודות

4. מרחבים משותפים – תינתן עדיפות למרחבים משותפים שישרתו יותר מכיתת

גן אחת – 10 נקודות

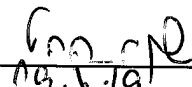
נהלים בקרה

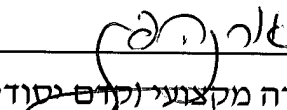
1. לאחר אישור ההצעה בהתאם לקריטריונים בנוהל המופיע לעיל תישלח לרשות התחייבות תקציבית. שחרור הכספים יועבר לרשות המקומית כנגד המצאת כל המסמכים הנדרשים בהתאם לנוהל שחרור הכספים המצוי באתר האינטרנט אגף א' בינוי ותקצוב/ נהלים וטפסים/ שחרור כספים חידוש מבנים
2. בסיום העבודה, יש לצרף תמונות של גמר העבודות, כולל המתקנים והריהוט במרחב.

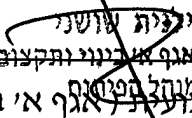
3. מועד אחרון להגשת בקשות : 01.09.2019

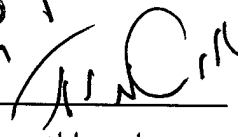
4. בקשות יש לשלוח למייל המצ"ב : ganattidi@gmail.com

חשבות

לשכה משפטית

יחידה מקצועי (קדם יסודי)

מינהל אגף א' בינוי ותקצוב
מינהל הפינוי
יחידה מקצועית (אגף א' בינוי ותקצוב)

שמואל אבנא
המנהל הכללי
המנהל הכללי

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

נספחים

1. נספח א' - עקרונות והנחיות לתכנון אדריכלי ל"מרחב הגן העתידי"
2. נספח ב' – טופס הגשת בקשה לתקצוב רשויות מקומיות עבור עיצוב מרחבי הגן העתידי.
3. נספח ג' – מסמך תפיסה ועקרונות הפדגוגיה החדשנית בגן הילדים, ותיאור התאמת מרחב הלמידה המוצע לתפיסה זו

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

נספח א' - עקרונות והנחיות לתכנון אדריכלי ל"מרחב הגן העתידי"

מרחבי הגן העתידי – דגשים פדגוגיים

מודל "הגן העתידי" מטרתו לקדם פדגוגיה חדשנית, הוליסטית המפתחת את מיומנויות המאה ה-21: עבודת צוות, אינטליגנציה רגשית, עבודה בסביבה משתנה ויצירתיות.

סביבות כאלה (בתוך הגן ובחצר) הן סביבות עבודה פיזיות, משולבות טכנולוגיה, המספקות מענה לצרכים ההתפתחותיים של הילדים (מוטוריים, רגשיים וחברתיים). כדי לעודד למידה חדשנית ויצירתית על סביבות הלמידה להיות גמישות, אסתטיות, מעוררות השראה וברות קיימא בסביבה משתנה.

- **ביטוי אישי** - מרחבים גמישים ורב תכליתיים המאפשרים מעורבות ילדים בארגון המרחב ויצירתו. מרחבים המאפשרים שהייה ורוגע, מרחבים למפגשים אישיים וקבוצתיים. מרחבים המעודדים הבעה וביטוי אישי.
- **קהילתיות** - מרחבים המאפשרים התכנסות משותפת, מרחבים המזמנים פעילויות משותפות ושיתוף הקהילה.
- **יזמות ויצרנות** - מרחבים המצוידים בטכנולוגיה מתקדמת. מרחבי "מייקרים" המאפשרים לילדים לבנות דברים, לתקן ולפתור בעיות ברוח "עשה זאת בעצמך".
- **למידה מרחבי החיים** - מרחבים טבעיים המאפשרים לילדים חקר אותנטי, מגע ישיר עם הטבע ועיסוק בשאלות אוטנטיות. מרחבים המצוידים באביזרי חקר.

עקרונות על

1. מרחב המאפשר דרכי הוראה/למידה מגוונות
2. מרחב המאפשר חלוקת משנה
3. מרחב המאפשר רב תכליתיות
4. גמישות, ניידות ויכולת שינוי המרחב בקלות
5. ריהוט והצטיידות מותאמים לפדגוגיה חדשנית, המאפשרים ורסטיליות ומנחי למידה שונים
6. שילוב אמצעים טכנולוגיים וציוד תקשוב (בהתאם לחוזר מנכ"ל)
7. ורסטיליות בגבהי ומנחי למידה: רצפה, שרפרף, כסא, כסר בר, עמידה

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

8. אור יום ותאורה מלאכותית כללית בטמפרטורה מתאימה, עם אפשרות לתאורה מותאמת וייחודית
9. טיפול במשטחים: רצפה, קירות, תקרה וטקסטורות.
10. מרחב המכיל מגוון חומרים וטקסטורות
11. מרחב תלת ממדי המאפשר פעילות אופקית ואנכית, לדוגמא: רמפות, מדרגות, מרפסות מורמות, שיפועים וכו'.
12. מרחבים היוצרים קשר בין הפנים לחוץ.
13. מרחבים אקוסטיים
14. מרחבים המבטאים קשר בין תחומי דעת
15. מרחבים טבעיים המאפשרים מגע ישיר עם הטבע

פונקציות וחללי משנה

יש לתת מענה תכנוני לקיום מגוון פונקציות משתנות בתוך הגן ובחצר כמפורט לעיל:

1. אזור לפעילות עיונית וחקר
2. אזור רך ללמידה א-פורמלית
3. אזור המאפשר שהות ורוגע
4. אזור להתכנסות משותפת
5. אזור למפגש אישי
6. אזור לעבודה בקבוצות
7. אזור מיקוד והצגה, כולל מסך ומקרן
8. אזור מייקר ספייס בו בונים דברים
9. אזור גלריה המשמש להצגת תוצרים
10. אזור משחק חופשי

חלק מהפונקציות קבועות וחלקן משתנות בהתאם לפעילות. חלק מהפונקציות תהיינה משולבות באחרות בן זמנית וחלקן יכולות להוות פעילות יחידה.

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

**נספח ב' - טופס הגשת בקשה לתקצוב רשויות מקומיות עבור עיצוב מרחבי הגן
העתידי**

שם הרשות: _____ אשכול סוציאקונומי: _____

מחוז: _____

סה"כ מס' גנים הפועלים בתפיסה "גן חדשני" ברשות: _____

שם המפקחת על גני הילדים: _____

פרטי איש הקשר ברשות:

שם איש הקשר: _____ נייד: _____

דוא"ל: _____

פרטי הגן:

שם הגן: _____ סמל מוסד/ אתר: _____

כתובת גן הילדים: _____ גוש וחלקה _____

בעלות המבנה: _____

שם מנהלת הגן: _____ טל נייד: _____

דוא"ל: _____

חתימת מנהל אגף החינוך: _____

חתימה וחתימת גזבר העיריה: _____

הבקשה כוללת את הדרישות המצורפות בזאת:

1. נספח ג' - מסמך תפיסה ועקרונות הפדגוגיה החדשנית
2. רשימת הקורסים בפיתוח המקצועי (צילום מתוך פורטל עובדי הוראה)
3. תכנית מצב קיים + מצב מוצע להתאמת עיצוב מרחב הגן ו/או החצר בקני"מ 1:100 **התומכת בתפיסה הפדגוגית** (תכנית pdf) לציין שטח הגן נטו (תכנית צבועה).
4. אומדן עלויות מפורט: פירוט כמויות ופירוט מחיר יחידה כולל סך הכל חתום על ידי מהנדס הרשות. האומדן מבוסס על מחירון מוכר בענף ציבורי.

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

המלצת מפקחת גני הילדים ברשות:

חתימת המפקחת: _____

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך קדם יסודי

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

נספח ג' - מסמך תפיסה ועקרונות הפדגוגיה החדשנית בגן הילדים, ותיאור התאמת מרחב הלמידה המוצע לתפיסה זו

פירוט התפיסה הפדגוגית החדשנית:

1. מהי התפיסה הפדגוגית אותה את מקדמת? צייני את החידוש בתפיסה זו.
2. האם הגן פועל על פי תפיסה זו? אם כן – כמה זמן? ומהו השינוי שהובלת בזמן זה?
3. אילו עוגנים פדגוגיים של הגן העתידי מקדמת התפיסה, וכיצד?
4. אילו תאוריות חינוכיות ו/או התפתחותיות תומכות בתפיסה זאת, וכיצד?
5. לאילו מגמות עתיד קשורה התפיסה, וכיצד? האם התפיסה עונה על צרכי דור האלפא?
6. מהו המרחב אותו את מבקשת לעצב? כיצד יקדם המרחב את התפיסה הפדגוגית?
7. צרפי את פירוט ההשתלמויות בפיתוח המקצועי בהן השתתפת בשלוש השנים האחרונות.